

Turbuly Lilla

Csuka diós bundában

Nekem ne mondja senki, hogy még csak meg sem kísértette a gondolat! Fülledt, forró nyarakon, amikor hónapokig nem kell elővenni a fogási naplót, és az ember csak ül a vízparton, csak ül, törülgeti a homlokát, tekeri az orsót, új kukoricaszemet tűz föl, nagyobb darabot csippent le az otthon, titkos recept alapján összegyúrt darából, az etetőkosárba tömködi, kicsit máshova dobja be, egyre nagyobb, egyre dühösebb lendülettel, és egyre hangosabban magyarázza a szomszédnak, hogy ő aztán nem azért jár ide, fontosabb a csönd, néha meg a társaság, na meg az asszony sem ugráztatja addig legalább. Ha látja, hogy a szomszéd – döglött víz ide vagy oda – csak megfogja azt a heti egy amurt vagy csukát, őt meg már a gyerek is azzal csúfolja, ha bemegy a városba, hogy hozzon-e halat a vasárnapi ebédhez, mire az anyja rögtön kiszámolja, hogy az éves tagdíjból hány ebédre futná. Megértem én azt, kérem szépen, ha ilyenkor kicsit meghúzkodja azt a végre horogra akadt pontyocskát az ember fia, hogy fél centivel több legyen harmincnál, ne féllal kevesebb, hadd vághassa oda a konyhaasztalra, hogy na, Marisom, jó tejfölösen csináld azt a rácpontyot, a gyerek is úgy szereti!

Megértek én sok mindent, senki nem mondhatja, hogy játszanám a fináncot, tudta az Öreg Józsi, kit kell ellenőrző bizottsági elnöknek megtenni, mikor a Sánta Ferkót megütötte a guta, nem volt énnékem az elmúlt négy év alatt senkivel nagy harcom, legfeljebb néha odaszóltam egyiknek-másiknak, hogy nézessék már meg a centijüket, mer' az enyémen mintha nagyobb rovátkák lennének, és ne várjanak estig a beírással, tegyék meg rögvést – értett a szép szóból mindenki. Mindenki – kivéve a Markó Zolit.

Eleinte nem vettem komolyan, amikor ettől is, attól is azt hallottam, hogy mintha három bottal horgászott volna, hogy nagyon gyorsan beleteszi a fedeles vödörbe a halakat, a vödört meg a furgonja hátuljába rakja, a háló aztán ott árválkodik üresen egész nap a lába mellett.

Ez a Zoli ráadásul osztálytársam is volt nekem, igaz, csak az utolsó egy évben, akkoriban költöztek a faluba, nem is messze laktak tőlünk, a téglagyár melletti szolgálati lakásban, merthogy az apja ott kapott állást az irodán. De hát ez már régen volt, harminc éve lesz lassan, nem nagyon emlékszem, hogy valaha is beszélgettünk volna, de arra igen, hogy a feleségem – velünk járt egy osztályba ő is – nagyon tetszett ennek a Zolinak. Ezt meg onnan tudom, hogy egyszer nagyon sugdosódott a padtársával, aztán a számtantanárnő megkérdezte, mondják már meg, miről beszélgetnek olyan jóízűen, merthogy nem a geometria rejtelméről, arra a fejét teszi. A padtársa meg – nem jut eszembe a neve, olyan vékony kis barna gyerek volt – megmondta, hogy az én feleségemről. Aki akkor még csak a Marika volt persze, nem az én feleségem, de mindenki tudta, hogy mi nagyon nézegetjük egymást, és elég erős gyerek voltam ahhoz, hogy más ne nagyon nézegesse, legalább akkor ne, ha én is látom. A padtársa még azt is mondta, hogy a Zoli mindig a Marikáról kérdegetti, mire aztán elvörösödött a Markó Zoli teljesen, és rákiáltott a másikra, hogy nem is igaz, de arra már az egész osztály nevetett rajta, de annyira, hogy a tanárnő megérte túlkibálni azt a nagy nevetést, még soron kívüli röpdolgozattal is fenyegetőzött, ha nem hagyjuk abba, de rögtön. A feleségem csak mosolygott és a fejét ingatta, amikor rákérdeztem, hogy észrevett-e valamit ebből a nagy rajongásból, és többet nem beszéltünk róla.

Markó Zoli jó sok évre elkerült a faluból, azt mondják, Pesten dolgozott, ott is nősült, aztán elvált, újra nősült, és ezzel a második asszonnyal pár éve visszajöttek a szülői házba, a téglagyár mellé, ami persze réges-rég bezárt, a lakásokat meg megvehették, akik benne laktak. Az apja már nem él, az anyjával laknak együtt, meg van egy fiuk, talán tízéves lehet, néha őt is kihozza az apja a tópartra, de nem nagyon érdekli a horgászat. Egyszer tőlem nem messze telepedtek le, aztán csak tekergett jobbra-balra, tízszer is megkérdezte az apjától, mikor mennek már. Az meg mindig azt felelte, hogy üres szákkal nem fog hazaindulni, nála ez a szabály, ha nagyon unja magát, gyalog is elmehet, de a fiút nem nagyon vonzotta a négy kilométeres gyaloglás a tűző napon, úgyhogy inkább leült duzzogni egy fa alá, míg az apja ki nem fogott két keszeget, akkor végre elindultak.

Egyszer, ahogy a biciklimmel kibukkantam a tóhoz vezető út utolsó kanyarulatából, mintha azt láttam volna, hogy Markó Zoli hajtogatja összeféle villámgyorsan a botját, de az az igazság, hogy nem voltam elég biztos a dolgomban, mert egy kicsit rövidlátó vagyok, a szemüveget meg nehezen bírom meghordani. Mire odaértem, hírehamva sem volt semmiféle összehajtogatott botnak, csak kettő támaszkodott a villásvégű tartón. A Zoli meg ártatlan képpel szalonnázott a térdén, és amikor megkérdeztem, milyen a kapás, csak a fejét csóválta, hogy nem látott még aznap semmi mást, mint törpeharcsát, azokkal most már tényleg kezdeni kéne valamit, annyira elszemtelenedtek. Attól kezdve még a szemüvegemet is föltettem, ha a tóhoz indultam, de minden látható eredmény nélkül. Na, nem mondok igazat, mert így azért sokkal jobban láttam, milyen szép is ez a mi kis tavunk: mintha a jóisten csak úgy odaköpte volna a dombok hajlatába.

Volt olyan is, hogy a tó túlsó oldalán sétáltam végig először, szóba elegyedve a Vankó testvérekkel, meg Fehér bácsival, és akkor láttam, hogy Markó Zoli a túloldalon szép nyugodtan odasétál a vízhez, aztán motoz valamit a szákja körül.

- A fejemet teszem rá, hogy most engedte vissza a harmadikat – intett a fejével arrafelé Vankó Pista. De hiába voltunk ott négyen is, egészen biztosan most sem állíhattuk, hogy így történt: kicsi a mi tavacsánk, de ahhoz azért elég széles, hogy ilyen távolságból a fodrozódó víz alatt ne lássuk meg az elúszó halat.

Lassacsán kezdett a mániámmá válni, hogy egyszer rajtakapjam végre. A leghetlenebb időpontokban mentem ki a tóra, és nem is csak a szokott úton: képes voltam fél órát kerülni a szőlőhegy felé, és onnét visszaereszkedni a meredek kaptatón, hátha úgy nem veszi észre időben, hogy jövök. Észrevette. Én meg azt, hogy a napernyője botjára oda van erősítve egy borotválkozótükör, így aztán szemmel tarthatja a hegyi utat is, anélkül, hogy egyfolytában hátrafelé tekintgetne. Amikor rákérdeztem, hogy az meg minek van ott, tán csak nem borotválkozni akar ott a parton, a szemembe nevetett, hogy csak azért, hogyha vele van a gyerek, el ne tűnjön hosszabb időre a szeme elől.

A feleségem meg kétszer is azzal jött haza a boltból, hogy a Markóné azzal dicsekedett, nem nagyon kell neki húst venni, a férje megfogja az asztalra valót. Még receptet is ajánlgatott az asszonynak, de arra az én Marikám csak rálegyintett, hogy na, ahányszor az ő ura halat hoz a tóról... Győzi ő azt saját recepttel is – és olyan szemrehányóan nézett hozzá a nagy barna szemével, hogy bennem csak még jobban fölhogadt a vadászösztön, de persze nem mutattam, csak rálegyintettem, hogy nem kell azzal foglalkozni, mit karattyol a Markóné, a fele sem igaz annak. Pedig talán jobban tettem volna, ha jobban elgondolkodom a dolgon.

Nem sokkal ezután ugyanis, egy este, ahogy a munkából hazaérve odaültem a konyhaasztalhoz, a feleségem a töltött káposzta helyett, aminek már az előszobában éreztem az illatát, az újságot tette oda elé az első fogásnak, annak is a főzőcske rovatát, ahol egy-egy receptet mutattak be képekkel illusztrálva a kedves olvasóknak. Hát most a Markó Zoli felesége mosolygott ott merevre dauerolt hajjal, a kezében meg egy tállal. Csuka diós bundában, ez volt a recept neve, amit a Markóné szép részletesen elmesélt az újságíróknak. Először csak az ingerültséget éreztem följönni a torkomon, hogy most még majd híres is lesz ez a pernahajder, meg a felesége is ott parádézhat a boltban, tovább bősztve az én Marikámat a halas receptjeivel. De aztán jobban megnéztem a képeket - volt belőlük négy is: szépen, sorban bemutatják, hogy kell elkészíteni azt a csukát -, és akkor eszembe jutott valami.

- Te asszony! Nekünk is van egy ilyen tálunk, nem igaz? Éppen ilyen virágok vannak az oldalán. Hozd csak ide gyorsan!

- Minek az neked, ha csuka nincsen hozzá? – nézett rám csúfolódva, de azért csak kivette a konyhaszekrény aljából.

Én meg addig előkaptam a centit a varrógép mellől, aztán gyorsan lemértem a tálat. Harminc centi. Lemértem még egyszer, csak annyi. A képen a csukák egészben voltak a tálon, fejestől, farkastul, és éppen csak hogy végigérték. Valamit zsugorodhattak a sütéstől, de tíz centit biztos, hogy nem! Márpedig a csukánál negyven centi a méret!

- Na most megvagy, te gazember! – üvöltöttem egy nagyot, aztán felkaptam az újságot, és indultam a kocsmába. Ritkán járok én oda, de annyira azért nem ritkán, hogy ne tudtam volna: jó pár horgászt ott fogok találni, sőt, talán még Markó Zolit is.

Ő ugyan nem volt ott, de a horgászok közül hárman is. Odaraktam eléjük a lapot egyetlen szó nélkül, aztán csak vártam szép türelmesen, hogy meglátják-e azt, amit kéne. Vankó Pistinek esett le leghamarabb a tantusz, nemhiába, asztalos ember, jó a szemmértéke.

- Nem túl kicsik ezek a csukák itten? – nézett rám vigyorogva.

- De hát azt írja, hogy kisebb csukából jó – lesett oda a kocsmáros Gizike is.

- Az lehet, hogy abból jó. Azt én nem vitatom. De ezt egy igazi horgásznak nem szabadna tudni, mert az csak negyven centisnél nagyobból süthetné – oktattam ki Gizikét, és hirtelen úgy megnyugodott a lelkem, de úgy... Hát csak nem kell bennem csalódnia az Öreg Józsinak, aki ellenőrző bizottsági elnöknek javasolt, csak nem tett csúffá engem ez az ember!

És mintha csak a gondolataim teremtették volna elibém, belépett az ajtón Markó Zoli.

- Gyere Zolikám, hadd gratuláljunk az asszonykádnak! Ritka az ilyen jó szakácsnő – hívta oda a másik Vankó gyerek, de arra már nevetett az egész kocsmá.

Zoli meg, ahogy ránézett a képre (nem látta még addig, az bizonyos, talán meglepetésnek szánta neki a felesége), elkezdett foltokban vörösödni, le az inge nyakáig, éppen úgy, mint annak idején nyolcadikban, amikor kiderült, hogy az én Marikám után ácsingózik. A fene tudja, hogy miért, még meg is sajnáltam. No, nem ezt a betyárt (az nem is fért volna össze a tisztéggemmel), de azt a tizennégy éves gyereket, most, harminc évvel később.